

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejema:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svezor izvenrednih meddelij in praznikov.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna Upravištvu: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Debatle Aehrenthalove politike na Balkanu.

Dunaj, 29. aprila.

V živem spominu so še Masarykova izvajanja o nezmožnosti avstrijske diplomacije na Balkanu in ogorčeni ugovori zunanjega ministra grofa Aehrenthala, češ, da Avstrija skrbno varuje svoje važne pozicije v balkanskih državah ter ima zlasti v Belgradu velemožnega in nad vse zaslužnega poslanika grofa Forgacha, s katerimi se zunanji minister popolnoma identificira.

Te odločne izjave so napravile takrat precejšen vtis in marsikdo, ki se je preje popolnoma strinjal z izvajanjem prof. Masaryka je začel resno premišljevali ni-li morda nekoliko pravice tudi na Aehrenthalovi strani.

Zlasti vesoljno klerikalno časopisje je takrat jusal nad porazom češkega politika ter poveljevalo treznost in premišljenost politike našega zunanjega ministarstva. Takrat se je odtegnil prof. Masaryk z mirnim smehljajem iz delegacijske dvorane ter poudarjal, da pride čas, v katerem bodo avstrijski državljani še prav neprijetno občutili »pravilnost« one politike proti kateri je on prišel sistematično boj.

Prof. Masaryk morda ni slutil kako kmalu se uresničijo njegove besede.

Odpoved obiska srbskega kralja, ki se je sicer radi lepšega izvršil od avstrijske strani, je bil zunanji povod naravnost katastrofalnega poloma Aehrenthalovih balkanskih diplomatov. Stiriindvajset ur po oni senzacionalni odpovedi je bila že razglašena premostitev grofa Forgacha iz Belgrada. To se je sicer že dolgo pričakovalo, toda javnost, ki je verovala v sijajna Aehrenthalova spričevala, je smatrala grofa Forgacha za enega izmed onih, ki bodo še igrali v avstrijski zunanji politiki znamenite vloge. Kako razočaranje! Oni Forgach, kateremu je grof Aehrenthal kot zadoščenje za Masarykove napade izposloval pri cesarju čast tajnega svetnika je sedaj premeščen v Draždane, na mesto, ki je radi svoje politične neznatnosti od nekdanjega predpenzijskega ščacija avstrijskih diplomatov. To je obenem najhujša

obsodba za zunanjega ministra samega, ki se je z vsemi koraki grofa Forgacha vedno odločno identificiral.

Prišel pa je še drugi udarec za grofa Aehrenthala. Pred par meseci si je ta posadil v Sofijo svojega zastupnika v osebi novega avstrijskega poslanika barona Giersa. Danes se javlja, da je baron Giers prestavljen v Haag, ki je podoben Draždanom, in to po kratkih treh mesecih njegovega sofijskega poslanstva!

Zdi se, da se na najvišjem mestu vedno jasneje uvideva pogrešenost naše balkanske politike, zdi se, da so nastali tam resni dvomi o zmožnostih in talentih našega Bismarcka in njegovih ljudi in smatrati je oba zgoraj navedena slučaja kot direktne udarce proti grofu Aehrenthalu, ki so tim očitnejši, ker se zunanji minister še vedno mudi procul negotiis v Opatiji.

Njegove slave je konec. Že ga zapuščajo »prijatelji« in kdo ve, ali se povrne na Dunaj še kot aktiven državnik . . .

V znamenju napredka.

V Mostah, v gostilni pri Miškotu, se je vršil večer popoldan za razbištritev meščanske politike, naprednih elementov v Mostah velepomemben shod. Shod je bil mestoma zelo buren, nasprotstva med socialno demokratičnim in narodno naprednim mišljenjem so izzvala marsikatero besedo, ki je bila sicer nepotrebna, vseeno pa dobro, da je bila izgovorjena. Eno pa je treba naglašati, da je ravno ta shod dokazal, da so si socialni demokrati in narodni naprednjaki pač nasprotniki, nikakor pa naravnost sovražniki na celi črti. Nasprotstvo, ki vlada v nekaterih točkah, ne more biti ovira, da bi v drugih točkah ne mogli nastopati obe stranki složno proti skupnemu sovražniku, klerikalnemu zmaju. Še v drugem oziru pa je bil ta shod velepomemben. Pokazal je od obeh strani, da hočeta nastopiti obe stranki s poštenostjo druga proti drugi in da je izključeno, da bi kdaj mogle poseči po onem zahrbtnem orožju, ki ga dan na dan uporablja klerikalna stranka. Padla je marsikatera pikra beseda, tudi očitani ni manjkalo, končno pa je izzvenelo le vse v en sam akord, da sta obe stranki edini

v tem, da je njih naloga nastopiti složno proti klerikalni stranki. Kakšno bo to složno nastopanje, o tem govoriti že danes, bi bilo prezgodaj. Morda bosta korakale obe stranki ločeno, a planile nad sovraga v odločilnem trenutku skupno, ali pa bodo našli obojestranski volilni način, kako dosežemo pošten kompromis. Prvo se bo zgodilo gotovo v vseh onih slučajih, v katerih upa vsaka obeh strank zase na uspeh proti klerikalnem, v slučaju pa, ko niti socialno demokratični, niti narodno napredni stranki sami ne bo mogoče izvojevati zmage nad klerikalci, pa je pošten kompromis neizogibno potreben v interesu napredovanja.

Za predsednika shoda je bil izvoljen socialni demokrat g.

Podobnik.

Kot prvi govornik pa je nastopil urednik g.

Pustoslemšek,

ki se je bavil začetkom svojega govora z razmerjem delavstva in meščanskih slojev.

Danes in pri nas so razmere take, da morate meščanska stranka in stranka delavstva hoditi složno roko v roki proti skupnemu sovražniku klerikalizmu. Ta potreba ne obstoji samo v Ljubljani, ta potreba obstoji v celi naši deželi. Vse, kar misli in čuti napredno, se mora najti v boju proti skupnemu sovražniku, klerikalizmu, ki grozi, da preplavi ne le deželo, marveč tudi mesto.

In ravno sedaj je napočil čas, ko morata urediti obe napredni stranki svoje korake proti skupnemu sovražniku. Načelna nasprotstva, ki nas razdružujejo danes, nas bodo razdruževala tudi jutri, klub tem načelnim nasprotstvom pa je mogoče, da nas ravno sedanj čas najde združene v boju proti skupnemu sovražniku, združene, ne morda v eno stranko, marveč dogovorjene v postopanju proti skupnemu sovražniku. Niti ena, niti druga stranka pri takem dogovoru ne more ničesar izgubiti, marveč le pridobiti, ker je poraz klerikalne stranke potem neizogiben, med tem ko nas klerikalci, če nismo edini, morda vsakega posebej porazi.

Govornik se ozira nato na zadnje občinske volitve v Ljubljani in dokazal, da so klerikalci s svojim volilnim redom in s pluralitetnim sistemom ubili v III. volilnem razredu

ljudsko voljo in ukradli socialno-demokratični stranki vsaj dva mandata na korist Nemcev. Ta volilni red so skrpal klerikalci in vlada ga je potrdila samo za to, ker so upali, da spravijo na ta način ob moč vse one sloje, ki streme za napredkom. (Neki klerikalec, Oražem, sprevednik južne železnice, ki se mu je poznalo, da ni ravno prevelik antialkoholik, tako, da ga je morala njegova, bolj razumna žena, spraviti domov.)

V Mostah se vrše najbrže kmalu po državn. volitvah volitev v občinski zastop. Sedaj pa stoji na čelu občine človek, pristaš one stranke, proti kateri morata obe stranki stopiti v neizprosno boj, človek, katerega vreči je cilj zastopnikov obeh nasprotnih strank v Mostah. Treba pa je za to kooperacije obeh naprednih strank. Če hočete iztrgati klerikalcem iz rok občinsko upravo, je neobhodno potrebno, da se narodno-napredni in socialno demokratični elementi strnejo v trdno falango proti klerikalizmu, seveda tako, da niti ena niti druga stranka ne izgubi ničesar na svojem značaju. To moramo pred vsem imeti pred očmi, da bi vsak naprednjak in vsak socialni demokrat bil pravičnejši proti drugi napredni stranki kakor klerikalci. Vsakemu naprednjaku je ljubi socialni demokrat v občinskem zastopu in vsakemu socialnemu demokratu ljubi naprednjak kakor pa brezdomovski klerikalec, ker vsi smo lahko prepričani, da bi ta ali oni veliko bolj skrbel za koristi občine, kakor pa klerikalec.

Nepostavno stanje v občini Moste vzdržuje deželni odbor in to zaradi tega, ker ve, da je razpoloženje tako, da je odklenalo klerikalni samovlad. čim razpiše občinske volitve. Samo, da ostane na čelu občine klerikalen pristaš, zavlačuje deželni odbor občinske volitve. Pa še z drugimi sleparijami hodijo na dan. V volilnem imeniku je izpuščenih nad 200 volilcev. Ali pa ve kdo, da je izpuščen le en sam klerikalec? (Glasno zanikanje na socialno-demokratični in napredni strani). Izpuščen pa so samo napredni elementi, socialni demokrati in naprednjaki.

Zakon predpisuje, da se mora reklamacijsko postopanje in rok za reklamacijsko postopanje javno razglasiti na obč. deski. Nobeden pa ni videl na občinski deski razglašena za reklamacijsko postopanje. (Burno pritrdjevanje od obeh strani.) Pač je

nabit razglas, da se razpisujejo državnozborske volitve, razglas o reklamacijskem postopanju pa ni nabit in ni bil nabit. Rok pa je med tem časom potekel z večerajšnjim dnevom.

Složnosti je treba med obema strankama, ki imata podobne interese, da premagamo klerikalnega zmaja, če se bomo pa med seboj prepirali, bo imel od tega korist le klerikalec.

Govornik opisuje potem gospodarstvo S. L. S. v deželnem zboru odkar je dobila večino, ter dokazuje, da nosi največ bremen indirektni davkoplačevalci. Bremena, ki jih bo nalaagal čestni zakon in desetmilijonsko posojilo, bodo v pretežni večini nosili ravno ti sloji in ti sloji so izvečine pristaši socialne demokracije.

Ljubezen do trpečih in ljubezen do kmeta proglašajo klerikalci kot svoje načelo. To njih govorjenje pa zopet ni nič drugega, kakor velika sleparija. Če bi bili klerikalci res oni prijatelji kmetov, za katere se izdajajo, bi se lahko z njimi shajali, toda niti ni res. Oni so nasprotno najhujši sovražniki našega kmeta. Naš kmet je veliko, veliko bolj podooben delavec. Pri nas nimamo onih velikih kmetovalcev kakor po drugih deželah, in popolnoma izgrešeno je, če klerikalci na Dunaju delajo tako politiko kakor zastopniki veleagrarcev. Naš kmet je izvečine majhen kmet in njegovi interesi so docela drugačni kakor interesi onih velikih agrarcev. Naš meščan, naš delavec, oba izhajata iz našega kmeta in to ravno vsled tega, ker je naš kmet majhen kmetovalec in ker ga rodna gruda več živiti ne more.

Prehaja nato na militaristično stran in na ono žalostno slovečo glasovanje dr. Šusteršiča za 320 milijonski kredit za nove vojne ladje.

V ljubljanski okolici se temu dr. Šusteršiču že majo njegov poslanski stolec in če smo napredni elementi pripravljenu in se zavedamo svoje moči, ga mu omajemo, da sfrči z njega. Toda ne udajmo se nikakemu optimizmu. Boj bo trd in ljut. Ni misli, da bi glasoval naprednjak s socialnim demokratom, ravno tako ni misli, da bi glasoval socialni demokrat z naprednjakom, toda že to bo veliko zadoščenje, če pride do ožje volitve. Kadar pa pride tako daleč, takrat pa vse, kar je napredno za onega kandidata, ki je protiklerikalen. Vtem slučaju bomo hodili pač

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dalje.)

Tomaž, že ves sestradan in oslabel, je bil sedaj prisiljen iti po služku. Kruljenje njegovega želodeca je prevpilo ljubezensko ječanje njegovega srca. Zastavil je pri hišni gosposlinji zlato verižico, na kateri je gospa Ines nosila od škofa blagoslovljeni skapulir in se posvetil okrepčanju svojega telesa. Med tem, ko je jedel in pil, je bežal njegov duh v bodočnost in delal nove načrte.

»Literatura ni nič, absolutno nič.« To je bil prvi sklep Tomažev. »Agent postane, agent za vse, kar se bo dobilo.«

Njegov pogled je obvisel na lepaku, ki je visel na gostilniških vratih. V hipu je bil Tomaž na nogah.

»Kaj — Anton Zeleznik — moj dobrotnik — samostojni obrtniški kandidat za občinski svet — je-li mogoče!«

Pazljivo je prečital lepak od prve do zadnje črke in se ni mogel načuditi.

»Res je — kandidat je — Anton Zeleznik kandidat — to se mu bodo

smejali. In shod priredi — danes — ob petih popoldne na Virantovem vrtu. Pa če bi prekleje padale z neba — ta shod moram videti.«

Sedel je zopet za mizo in jedel in pil dalje. Oslabel od stradanja ni nič zapazil, kako ga je vino vse bolj prevzemalo. Le nestrno je gledal na veliko uro na steni in pil in pil.

Popoldne se je odpravil na Virantov vrt. Hodil je z negotovimi koraki in vroče mu je bilo in ves vrtoglavl je bil in neverjetno pogumen. »Kaj bi onegavil,« je govoril polglasno. »Po shodu pojde Zeleznik s svojimi pristaši gotovo v krčmo — kar k njegovi ženi pojdem. Naj se zgodi kar hoče. Kaj pa je, če me ven vrže? Prava reč! Mene bodo najbrž še mnogokrat ven vrgli tod in tod, naj se torej navadim.«

Virantov vrt je bil poln občinstva. Tomaž se je oziral po ljudeh, če je kje kak znanec, a je videl samo Kozoglava, ki je otepaval volilni golaz in pil, kakor bi imel gobo v trebuhu.

Tudi gospod Anton Zeleznik je bil že na bojišču, a ni bil ne tako rdečeličen, ne tako vesel, kakor po navadi. Tomaž je vzlic svoji pijanosti spoznal, da utegne imeti gospod Zeleznik velike skrbi.

»Bog vedi ali se zopet boji kake preiskave ali pa ga je strah pred volilci.«

Tudi gospod Zeleznik je zapazil Tomaža in je prišel k njemu.

»Kod pa se skrivate?« je vprašal gospod Zeleznik. »Vaš boter vas išče po celem mestu, Natalija se joka, da ste zaradi nje v vodo skočili in moja žena tudi izprašuje po vas.«

»Bil sem bolan, da, in nesrečo sem imel,« se je izgovarjal Tomaž. »Sicer pa je gotovo literat Kozoglav pravil, kaj je bilo z menoj.«

»Nič ni pravil,« je dejal Zeleznik. »Ni pol ure tega, kar sem ga izpraševal. Rekel je, da ste se Evrope naveličali. A to je postranska stvar. Nekaj bi vas rad prosil in če mi izkažete to uslugo, vam bom jako hvaležen.«

Ker je gospod Anton Zeleznik obenem pokazal svojo denarnico, je Tomaž umel, kako obliko zadobi Zeleznikova hvaležnost in je bil takoj pripravljen izkazati posestniku te obilne denarnice vsako uslugo.

Gospod Zeleznik je peljal Tomaža na kegljišče. Ker so zbrani volilci že postali nemirni in začeli klicati: »Začnite — shod se mora vršiti,« je bil gospod Zeleznik hudo zbežan.

»Ljubi gospod Krmežljavček,« je rekel in stisnil Tomažu nekaj bankovcev v roke, »pomagajte mi iz zadrege. Vi ste pogumen človek. Glejte, naša stranka, veste, katoliška stranka, me je prisilila, da kandidiram. A na shod so prišli sami liberalci. Kamor pogledate, same liberalce vidite. Kozoglav mi je sicer spisal prav lep govor — a liberalci me ne bodo po-

slušali. Smejali se mi bodo in nore se bodo iz mene delali in še ven me bodo vrgli. Prosim vas, pomagajte mi.«

»Ko bi le vedel kako,« je dejal Tomaž. »Povejte, kaj naj storim.«

»Storite kar hočete, samo da bo shod razglašen,« je prosil Tomaž. »Samo da nastane kraval in da meni ne bo treba govoriti. Jaz sem hvaležen človek, gospod Krmežljavček, boste videli, da sem res hvaležen.«

Zopet je gospod Anton Zeleznik pokazal svojo denarnico in prosil tako nujno, da je Krmežljavček vse obljubil, dasi se mu je nekaj sanjalo, da se podaja v veliko nevarnost.

Zbrani volilci so med tem vse glasneje zahtevali, naj se shod začne. Tomaž je šel k Zeleznikovi mizi in je v največji naglici izpraznil nekaj kozarec vina med tem, ko je neki možiček z nožem trkal ob čašo in začel zahtevati mir.

»Otvorjam današnji shod,« je zaklical možiček s tankim ostrim glasom: »Vsi veste, čemu smo se danes zbrali.«

»Zahtevamo, da se voli predsednik,« je zaorilo po vrtu. »Vsak shod mora imeti predsednika.«

Gospod Zeleznik je bil ves blede in se je tresel kakor bilka. Držal je klobuk in dežnik v rokah in samo čakal, daj mu bo mogoče »častno pobegniti.«

»Gospod Krmežljavček prosim vas . . . zdaj je čas.«

Tomaž je splezal na svoj stol in je zavil v svoj klobuk.

»Poslušuh,« je tulil tako glasno, da je vse preupil. »Poslušuh — mene volite za predsednika ali pa za poslanca. Boste videli, vse svet se vam bo čudil. Jaz imam po očetu žejo in po materi katoliško prepričanje in sam nisem nič prida človek. Mene volite.«

»Ven z njim,« je zaoril mogočen bas. »Taki pobalini sploh nimajo nič iskati na shodih.«

»Ven z njim,« se je oglašil mogočen zbor.

»Jaz kandidiram,« je vpil Tomaž, ki vsled pijanosti in razburjenosti sploh ni vedel kaj govori. »Če bom izvoljen, bom predlagal, naj se v špekhampro postavi električen klavir, da kajprtem ne bo dolgčas. Da, in telefon bomo napeljali v spovednice . . .

»Ven z njim, dol ga vrzite — nesramni pobalin — še volilec ni — še moker je za ušesi.« Tako je vpilo razljučeno občinstvo, a Tomaž je bil ves iz uma in je tulil, kakor bi mu zobe drli.

Tedaj pa so razjarjeni volilci začeli dvigati palice. Med liberalci in med klerikalci je nastal prepir. Hude besede so letele sem in tja in stoli so se začeli prikazovati v zraku. Tomaž pa je tulil in tulil in tulil.

(Dalje prihodnjič.)

Vsak svojo pot, udarili pa bomo klerikalce skupno.

Socialni demokrat gospod Hlebš

je nato ugovarjal g. Pustoslemšku v nekaterih točkah, na katere je ta v kratkih besedah odgovarjal. Iz tega odgovora posnemamo le nekatere poglobitvene točke.

Poslanec Rybač v Trstu ki je tudi glasoval za vojaški kredit, ni izvoljen na naprednem programu in je sam vedno naglašal, da je izvoljen samo od narodnjakov v Trstu. Poslanec Rybač pa tudi ni imel nikdar stika z narodno napredno stranko na Kranjskem, zato tudi prav ni odgovorna ni za njegovo glasovanje.

Očitaj je g. Hlebš napredni stranki obstrukcijo v deželnem zboru. Vsaka stranka pa zastopa svoja načela in se poslužuje takih sredstev, ki preprečijo uzakonitev takih zakonov, ki so v kvar njenim načelom. Obstrukcija je bila le sredstvo samoočrambe in napredni poslanci niso bili v obstrukciji morda za prazen nič, marveč samo zato, ker so hoteli klerikalci vse meščanske sloje ogoljufati.

Bilo je še več replikacij, tako glede volilnega reda, ko je l. 1906. napredni občinski svet hotel dati do tedaj brezpravnim slojem v IV. kuriji 6 mandatov, dočim so socialni demokrati sedaj dobili samo en mandat. Vsaka stranka se izpreminja in se mora izpreminjati, če hoče iti z duhom časa, tudi napredna stranka se je izpopolnjevala in izpopolnjuje se tudi socialnodemokratska stranka. Vsaka stranka pa ima tudi pravico svoje volilce seznaniti s svojimi kandidati.

Kot drugi govornik je nastopil gospod profesor

Reisner,

ki je izražal začetkom svojega govora svoje zadovoljstvo nad tem, da je ravno ta shod dokazal, da je med obema naprednima strankama mogoče sporazum, če bosta obe stranki ohranile tudi v naprej kot svoje vrhovno načelo, v nasprotju s klerikalno stranko, poštenje.

Socialnodemokratska stranka ni izšla iz slovenskega naroda, ona je tudi stranka stanu, narodno-napredna stranka pa je izšla iz slovenskega naroda. Program socialnodemokratske stranke je izšel iz velikih industrijskih mest in se pri nas razširja v oni meri, kakor se razširja pri nas industrija. Narodno napredna stranka si je zapisala na svoj prapor pred vsem boj proti Nemcem, boj za narodnost in boj proti onim elementom, ki uničujejo napredek ljudstva, tedaj boj za narodnost in za duševno svobodo.

Pred tednom smo imeli vsi napredni sloji v Ljubljani velikansko šolo. Sami nismo poznali svojih vrst, ker pri volitvah ni bilo volilne obveznosti, klerikalci pa so računali na nezavednost žensk in okoličinov.

S. L. S. ni niti slovenska, niti ljudska stranka, ona zasleduje le skriti cilj zaslužiti ljudstvo, da služi poneumnjeno in duševno zaostalo duhovščini. Proti nadvladi tega klerikalizma gre naš boj.

Socialni demokrat ima gotovo vsak ta cilj pred očmi, da izboljša sam sebi svoje gnotno stanje, ob enempaima svoj pogled obrnjen tudi v bodočnost. Kakor gospodar, ki zaseda na svojem vrtnu na svoja stara leta drevo, ne pričakuje sadov za sebe, marveč ima svoj pogled obrnjen v bodočnost in dela za svoje otroke in njih otroke, tako je delo tudi vseh nas. Prvo, na kar moramo gledati, je izobrazba. Ne samo boja za zvišanje plače, ne samo materialne strani in dobička ne smemo imeti pred očmi, marveč prva skrb nam mora biti, da zagotovimo tudi svojim otrokom boljšo bodočnost, kar pa dosežemo odino s tem, da jim nudimo več izobrazbe. Klerikalna stranka pa hoče tudi, da naj ostane naš človek neizobražen, ona hoče tedaj nazadovanje, to pa samo zaradi tega, ker ve, da ji je odklenkalo za vselej, kakor hitro je ljudstvo doseglo gotovo stopnjo izobrazbe.

Ozira se nato na moščanske razmere in kritikuje tekom nadaljnega govora pristransko in strankarsko postopanje deželnega odbora. Deželni odbor je vendar institucija za celo deželo in pričakovati bi bilo, da je vsem deželanom enako pravičen, naš deželni odbor pa ima oči in sree samo za klerikalne namene, brez ozira na druge deželne potrebe. Deželni odbor pozna na prim. samo klerikalno »Gospodarsko Zvezo« in je le njej žrčoval ukradeni vseučiliški fond.

Zbrali smo se, ne da se spreobračamo, zbrali smo se, da se med seboj opozarjamo na nevarnost, ki preti našima strankama in da manifestiramo, da smo siti gospostva klerikalne stranke, da ji zakličemo:

doli z nepošteno stranko!

(Zivahno odobravanje.)

Oglasil se je nato socialni demokrat g.

Petrič,

ki je pogreval nekatere fraze iz »Slovenca«. Poudarjal je, da gre v prvi vrsti za železice.

Njemu je odgovarjal odvetniški kandidat g.

Lotrič,

ki se je v prvi vrsti bavil z moščanskimi razmerami ter priporočal za občinske volitve v Mostah kompromis obeh naprednih strank, pošten kompromis, kakršen je dovoljen tudi socialnodemokratski stranki.

Govorila sta nato še enkrat gg. Hlebš in Pustoslemšek, nakar je zaključil Podobnik ta nad vse pričakovanje sijajno uspeli manifestacijski shod naprednega mišljenja,

ki daje za Moste in za ljubljansko okolico najlepše nade na boljše prihodnost že v najbližjih dneh in na poraz klerikalne hidre.

Politična kronika.

Gledališka predstava, ki se javnosti predstavlja z novim vojaškim kazenskim procesom in v kateri je baron Bienenrth prevzel vlogo premaganega junaka, v soboto se ni bila končana. Avstrijski ministrski predsednik se še vedno bojuje in povzema vse mogoče, da bi bil poraz gotov. Demisije pa vendar ne daje. V soboto se pravzaprav skupna konferenca obeh vlad ni vršila. Vseled tega je moral pa vojni minister baron Schönauh na sceno, skoraj gotovo samo za to, da krije barona Bienenrtha. Vladni listi se na vse mogoče načine trudijo, da bi konstruirali nova nespornostljujeja, težkoče in razpore, in poročajo, da je moral baron Schönauh večkrat iti v Schönbrunn, da mu pove cesar svoje mnenje o nekaterih podrobnostih, ki se baje tičejo pred vsem Bosne in Heregovine in pa tekstinjanja zakona. Po avdienci se je podal vojni minister v ogrsko ministrstvo, kjer je imel posvetovanje z grofom Kheuenom - Hedervaryjem, na kar je odšel k baronu Bienenrthu, s katerim se je dogovoril, da se bodo naslednjega dne nadaljevala skupna posvetovanja. V soboto popoldne ob petih se je sešel avstrijski ministrski svet, ki je trajal čez dve uri. Gotovo se ni, kdaj bo cela igra končana. Da bi pa baron Bienenrth odnesel lavirike, to se gotovo ne zgodi.

»Hamburger Nachrichten« prinašajo vest, da je že definitivno odločeno, da grof Aehrenthal odstopi. Poslednji žebelj za njegovo rakev je bila ona navdušenost, s katero je grof Aehrenthal deloval na to, da bi se srbski kralj Peter sešel s cesarjem Francem Jožefom I., pri čemur pa niti mislil ni, da s tem pripravljata stvar, ki postane v svojih posledicah našemu vladarju neprijetna. Prvi žebelj in sicer največji, ki je že sam na sebi zadoščal, je bilo sodelovanje grofa Aehrenthala pri zagrebškem in dunajskem procesu in pa dokaz, da se je s ponarejenimi brzojavkami in drugimi listinami proizvajala malo dostojna igra. Grof Aehrenthal odstopi že v najbližjih, tednih in danes se zagotavlja z vso gotovostjo, da se z dopusta ne vrne več v svoj urad.

Mohamedanski slušatelji dunajskega vseučilišča so objavili v sarajevskem časopisu »Samouprav« izjavo, v kateri protestirajo proti naziranjju, kakor da bi hoteli bosanski mohamedanci delovati s katoliškimi Hrvati za trizalizem.

Petrogradska »Rječ« piše o inšpekcijskem potovanju ruskega vojnega ministra: Minister odpuštuje v ozemlje, ki bi postalo v slučaju napada Kitajcev bojišče. Veliko vlogo bo igralo amursko ozemlje in severno Mandžursko. Kitajska armada bi lahko iz Girina dospela v par dneh v južni Usuri, kjer Rusija nima nikakršnih trdnjav in kjer so ruski polki oddaljeni drug od drugega 180 kilometrov. Sovrznik bi prav lahko prerusil zveze med posameznimi ruskimi posadkami! Vseled obsežne špionaže pozna Kitajska prav dobro vso vojno silo Rusije. — V Kantonu so revolucionarji zažgali palačo podkraljevo, 50 hiš in pomorili 70 vojakov podkraljeve straže. Zveza Kantona s Hongkongom s pomočjo parnikov je začasno prerusena. Predsednik odbora province Hupe se je odpeljal v Peking, da zahteva sklicanje izvanrednega zborovanja ustavne stranke, da se posvetujejo o situaciji na Kitajskem. Prebivalstvo ga je v slavnostnem sprevodu sprejelo na kolodvor. — Japonski listi poročajo, da je Japonsko ponudilo kitajski vladi svojo pomoč v denarnih vprašanjih. Kitajska si je pred nedavnim časom izposodila v Severni Ameriki denar v mandžurske svrhe, ker je vzbudilo na Japonskem nevoljo. Japonci žele, da se

iz južne Mandžurije odstranijo vsi neajaponski interesi, pred vsem Američani. Če kitajska ne sprejme japonske ponudbe, tedaj menijo, da bo Japonska začela groziti Kitajski z vojno. Japonsko hoče kolikor mogoče iztisniti iz Kitajske.

Ne le Nemčija, temveč tudi Avstro - Ogrska in Italija sta napram Franciji izjavili, da francosko - španska ekspedicija v Rež ne sme imeti nikakih drugih smotrov, nego napraviti mir in red. Vse tri velevalsti so izrekle svoje pomsleke zoper francosko politiko na Maroškem.

Štajersko.

Klerikalci izrabljajo gospodarske zavode v političnem boju. V »Slovenskem Gospodarju« čitamo številko za številko, da lazi z narodnim denarjem za zadržano delovanje plačani »nadrevizor« Pušenjak po političnih shodih in seje med kmečkim ljudstvom prepri in sovraštvo v času, ko je tako hudo ogrožen ves naš narodni kredit in ko bi morali enotno delati na to, da si kolikor mogoče opomremo. Tako je nastopil ta človek zadnje nedelje v ptujskem okraju proti dr. Ploju na način, ki se ga mora kar najostreje obojati. In še več; ne le uradniki klerikalne ljubljanske zadružne zveze hujskajo pri nas na političnih shodih (Pušenjak in Traven), celo občni zbori kmečkih hranilnic in posojilnic se združujejo s klerikalnimi volilnimi shodi. Ali imajo kmečke hranilnice in posojilnice naloge klerikalnih političnih društev? Dosedaj imamo v tem oziru dva slučaja: Sv. Bolfank v Slov. goricah in Laški trg. To ste povrh tega mali in slabi posojilnici, zlasti v Laškem trgu bi lahko vedeli, kako sila nevarno je se spuščati v politične špekulacije z denarnim zavodom, ki je komaj še le prebolel težko krizo. Ali ne bo poslela tu vmes politična oblast in »Splošna zveza avstr. kmetijskih združenj na Dunaju«? Protestiramo dalje najodločneje, da bi hodil po klerikalnih shodih hujskat poslovodja mariborske zadruge za vnovčevanje živine, neki Žebot. Tega človeka vzdržuje država s podporami za delo, ne pa za hujskarijo. Končno še izrazimo svoje začudenje nad tem, da bo de govoril vladni komisar za agrarne operacije Sima-Gall dne 7. majnika v Brežicah na shodu, ki ne bodo služili nič drugemu ko za agitacijo kandidatu ene slovenske stranke, dr. Benkoviču. Tudi g. Sima-Gall je vladni uradnik in mora biti kot tak nepristranski, ne pa posreden agitator za klerikalce. Pozivamo vse politične faktorje na Sp. Štajerju, da se tem našim protestom pridružijo!

Le počasi — medved je še v planini! V »Slov. Gosp.« čitamo neko zahvalo, katero je sklenil gornjegrajski okrajni zastop bivšemu poslancu dr. Verstovšku »za vso skrb in sodelovanje« v korist okraja. Obenem se tega gospoda naproša naj bi tudi v prihodnje ne odtegnil svoje »vplivne« pomoči okraju. — Cela ta zahvala je maslo mlajšega Turnška. Ta gospod je namreč prinesel gornjegrajsk. okr. zastopu vest, da mu je povedal dr. Verstovšek, naj bi prošili pri splošni zavarovalnici v Gradcu proti nezgodam za posojilo 200.000 K, ki bi ga dobili tam po 4 1/2%; ker ima okraj sedaj posojila po 5%, bi se s tem precej prihranilo. Okrajni zastop je sedaj vložil prošnjo za posojilo, o katerem se še ne ve, če ga tudi dobi; obenem je pa sklenil bobnotno zahvalo Verstovšku, ki posojila — ni izposloval in ga na — njegovo priprošnjo tudi nikdo ne bode dal. Najlepše bo, če bodo prurni gornjegrajski okr. zastopniki s prošnjo in zahvalo pošteno — obsedeli. Sploh pa ne bi bila nobena zasluga temveč navadna dolžnost Verstovškova, da bi se za lepe desetake nezasluzenih dijet malo potrudil za okraj, ki mu je pripomogel do mandata in ki je glede svojih bremen zares olajšave potreben.

Uradniške spremembe pri Južni železnici na Štajerskem. Na novo so sprejeti železniški aspiranti: Franc Gorše, Trbovlje, Edvard Grah, Ruše in Leopold Loigge, Št. Jur. — Prod-stavljen je asistent Peter Schneider iz Špitala v Vuhred in Hektor Palese iz Vuhreda v Špital, aspirant Adolf Pulko iz Laškega trga v Špilfeld in asistent Janez Ruppe iz Grobelnega v Donawitz.

Občinska naklada na pivo. Štajerski deželni odbor je dovolil občini Sp. Poljskava pobiranje občinske naklade 50 v na vsak hektoliter piva, ki se stoji v občini. Iz Celja. Klub na pr. slov. akademikov v Celju je sklenil na svojem izvanrednem obnem zboru dne 22. aprila prirediti na predlog tovariša predsednika meseca septembra ali oktobra veliko ljudsko slavnost, na katero že sedaj opozarjamo in prosimo bližnja društva, da se blagovolijo na to ozirati.

Iz Maribora. Odbor za veliko Ciril - Metodovo slavnost ne zboruje za naprej več ob četrtkih, temveč vsaki torek. Prihodnja taka seja se vrši v torek, 9. maja ob osmih zvečer v restavraciji »Nar. doma«. V sredo, 3. t. m. imajo sejo samo dame, da se dogovore radi kostumov in lišpanja posameznih šotorov. Pri tej priliki opozarjamo cenjene rodoljube iz okolice, ki bi bili pripravljeni sodelovati na kakisibodi način pri tej slavnosti, da se o pravem času prijavijo, eventualno udeležijo prihodnje odbore seje. C. M. podružnici.

Drobne novice. O besil se je v Pobrežju pri Mariboru bivši zavirak Južne železnice Ivan Plečko. Vzrok je neznan. — Dedno plemstvo je podelil cesar štaj. dež. poslancu Rudolšu pl. Mayr - Melnhofu. — Hude posledice pretepa. Andreja Kompana iz Pesje vasi pri Velenju sta dva kmečka fanti vrgla na tla in tako strahovito pretepla, da je nekaj dni kasneje umrl. — Zgor. 24. aprila ponoči kočja posestnika Janeza Kotnika v ščotanski polici. Posestnik ni bil zavarovan. Zažgala je hudobna roka.

Koroško.

Tarifna pogodba mizarskih pomočnikov. 23. aprila so končali mizarski pomočniki in mojstri v Celovcu svoja pogajanja glede tarifa. V tej pogodbi dobe pomočniki prav znatne prednosti. Delavni čas bo od slej znašal 9 ur na dan, ob sobotah pa 8 ur. Ure pa se določijo na sledeč način: po leti od 7. zjutraj do 12. opoldan in od polu 2. popoldan do polu 6. zvečer. V zimskih mesecih se razteza delavni čas od polu 8. zjutraj do 12. opoldan in od polu 2. do 6. zvečer. Ob sobotah končajo delo v 5. popoldau. Skupno znaša delavni čas na teden 53 ur. Delavni čas se je tedaj skrtil na teden za 3 ure. Najnižje plače so določili sledeče: prvo pomočniško leto 35 v, drugo do peto pomočniško leto 40 v in po petem pomočniškem letu 45 v za uro. Do sedaj je znašala plača za uro 30 v oziroma 35 v. Tudi razsodišče, obstoječe iz 3 mojstrov in 3 pomočnikov, je bilo ustanovljeno.

Primorsko.

Dr. DeFranceschi v Gorici. Vsa Gorica je edina v slavi dr. DeFranceschija, ki ga je nevedni in s slepoto udarjeni kranjski deželni odbor pregal iz naše dežele. Vsi listi so polni uprav čudeznih operacij, ker ljudje v Gorici doslej še niso imeli prilike občudovati prave umetniške zdravniške roke. Želimo g. DeFranceschiju kar največjega uspeha!

Goriški šolski svet, laška ekspozitura. Razpisano je bilo mesto c. kr. učitelja v Gorici. Oglasila sta se dva prosilca in sicer Slovenec s kvalifikacijo in Italijan brez kvalifikacije. Silski referent Prinzig se je z vso silo potegnil za Italijana in njemu je pritegnil tudi nadzornik Hauer, Gregorčič pa je seveda poznižno prikimal. Toda glej ga spaka, goriški šolski svet je obračal, naučno ministrstvo pa je obrnilo. Klub temu, da so se za Laha potegovali tudi laški poslanci, je bil imenovan Slovenec.

Cerkev v Rihembergu. V Rihembergu je pridigal Štrancar, da naj rihemberško starešinstvo takoj začne graditi novo cerkev, ki bi stala samo malenkost 200.000 K. Po iznebil se je tudi zelo pametne, zaradi katere so mu Rihemberžani tako hvaležni, da njegovega imena ne morejo izgovoriti brez zaničevanja. Rekel je dobesedno: »Saj ne boste plačevali samo vi. temveč tudi vaši potomci...« Lepa tolažba to, da bodo nas Rihemberžane, če bi bili res tako zabiti, da sedemo Štrancarju na limanice, naši otroci še v grobu preklinjali. To pa se gotovo zgodi, če se zaklopljemo čez ušesa v dolgove, ki jih treba ni. Štrancar nima otrok, ki bi ga preklinjali, ker jim ni vedel zagotoviti boljše bodočnosti, zato naj le dela na svojo roko in na svojo odgovornost, nas pa naj pusti pri miru, sicer utegne zagrmeti, da bi jo!

Srečni Dornberg. Za župnega upravitelja v Dornbergu je imenovan tamonjni kaplan Mihael Trošt.

Umrli je v Trstu v starosti 69 let gospod Ivan Liseč, vpkojeni nadzornik c. kr. priv. južne železnice. Pokojnik je pred leti služboval tudi v Ljubljani in je bil v vseh krogih zaradi svojega koncilijantnega značaja visoko čislán. Bodi blagomu narodnjaku prijazen spomin.

Od c. kr. orožništva. Ritmojster Fran Rupnik orožniškega poveljništva št. 3 v Inomosti je imenovan za majorja in premeščen k orožniškemu poveljništvu št. 7. v Trstu.

Deficit gledališča »Verdi« v Trstu. Gledališče »Verdi« v Trstu izkazuje 54.000 K primanjilja in to v prvi vrsti zaradi previsokih gaž najetim umetnikom in pa, kakor pravi »Piccolo«, zaradi raznih nerodnosti vodstva.

Samomor. Iz neznanega vzroka se je obesil predvčerašnjem zjutraj 28letni postrežček Romul Kerkič na podboju vrat, ki vodijo v njegovo stanovanje v ulici Madonnina št. 9. v Trstu. Domači pa so to zapazili, ga odrezali in prepeljali v bolnišnico, kjer je nesrečnež popoldne umrl.

Za prodajalce gob. Tržaško namestništvo razglša, da smejo okoličani tekom sezone prodajati gobe samo v ulici Sv. Zaharije. Kdor bi se protivil tej odredbi, temu se zaplenijo gobe in mora plačati poleg tega še do 100 K globe, oziroma bo obsojen na 10 dni zapore.

Uboj v zloglasni hiši. V neko zloglasno hišo v Trstu so prišli v petek po noči Ivan Cassegon, natakav v gostilni »Al Fornaretto« v ulici Punta del Forno, Anton Maraspin, delavec v ladjedelnici, stanujoč v ulici del Toro št. 11 in Humbert Rigotti pomočnik, stanujoč v ulici Riborgo. Ko so bili prijatelji v omenjeni hiši, se je začel med njimi zaradi prostitutke Asunte Michelin iz Vidna prepri, kateremu je kmalu sledil pretep. Zlasti Maraspin in Rigotti sta se pretepavala na stopnišču, naenkrat pa se je Rigotti zgrudil zaboden v trebuh po stopnicah, med tem ko je Maraspin pobegnil. Na vpitje žensk pa so pritekli redarji in Maraspina ujeli in aretirali. Rigottija pa ki je imel dve teži rani v trebuhu, da so mu čeva visela ven so prepeljali v bolnišnico, kjer je klub takoj opravljeni operaciji umrl že čez nekaj ur.

Kandidature v Dalmaciji. Dalmatinski Srbi nameravajo postaviti dva kandidata in sicer dr. Baljaka in dr. Vukotića.

Pozor, somišljeniki, na državnozborske volilne imenike!

Volilni imeniki za državnozborske volitve v Ljubljani so skrajno pomankljivo sestavljeni; Nbroj naših somišljenikov je izpuščenih.

Zato pozivamo nujno vse naše somisljenike, naj nemudoma pregledajo volilne imenike in se prepričajo, ako niso izpuščeni.

Volilni imeniki so razpoloženi na magistratu in v pisarni narodno napredne stranke v Dolenčevi hiši v Wolfovi ulici.

Somišljeniki, storite svojo dolžnost pravočasno, da ne izgubite svoje volilne pravice!

Dnevne vesti.

+ Klerikalni protest proti občinskim volitvam ljubljanskim. Zadnji dan minolega tedna so klerikalci vložili pri deželni vladi svoj protest proti občinskim volitvam. Ta ugovor utemeljujejo s tem, da so občinske volitve neveljavne, ker so bili volilni zavitki prozorni in ker so se pred ženskim voliščem zgodile demonstracije. Ugovor klerikalne stranke je neumnost in prav nič drugega. Volilne zavitke je izdala vlada in ta gotovo ni izdala zavitkov, ki bi nasprotovali postavi. Kar se pa tiče »demonstracije« — če se morejo tiste otročarije sploh imenovati demonstracije — so se te zgodile pred volilnim lokalom in niso čisto nič vplivale na izid volitev. Sicer pa niso provzročili nemi- re in nerode naprednjaki, marveč klerikalci. Naprednjaki in Nemei so šli na deželno vlado protestirat proti klerikalnim nasilnostim in naprednjaki in Nemei so zahtevali, naj pošlje vlada orožnike, da bodo volilke varovali pred klerikalci. Vlada je tudi na željo naprednjakov in Nemecev poslala orožnike proti klerikalcem in je torej z oboroženo silo morala klerikalce ugnati. Zdaj pa govore ti isti klerikalci o demonstracijah! Klerikalni protest proti občinskim volitvam seveda ne more imeti prav nobenega uspeha, kajti od cesarjeve sankcionirani zakoni vendar niso izdani, da bi jih vlada rabila za klesot ni papir, nego da se po njih ravna. More se iti le za to, v katerem času bo vlada zavrnila klerikalni protest. Da je protest popolnoma neuteme- ljen, to je jasno. Vlada pa lahko rešitev zavleče. V klerikalnih krogih se govori, da je med baronom Schwarzem in med dr. Šusteršičem že sklenjen dogovor, da bo vlada rešitev klerikalnega rekursa zavlekla čez državnozborsko volitev. Da bi tako po polnoma nepostavno zavlačevanje le ostalo brez konsekvenc, to se pač ob sebi uumeje.

+ Blazna togota dr. Šusteršiča. Zdaj ko imamo črno na belem pred seboj govor, ki ga je govoril dr. Šusteršič na ženskem shodu v Unionu zdaj šele vidimo v polnem obsegu, kako strahovit udarec za klerikalce pomeni narodno-napredna zmaga pri občinskih volitvah 23. aprila. Kar je govoril dr. Šusteršič na tem shodu to ni več govor, nego brezumnost tu ljenje človeka, ki se mu je hlipu

zmešalo. So ljudje, ki svoje besnosti ne majo krotiti, ki jih besnost tako prevzame, da ne vedo kaj delajo in kaj govorijo. Tako je bilo z dr. Šusteršičem. Kar je govoril dr. Šusteršič na ženskem shodu, priča le eno, da je bil v tisti uri zrel za prisilni jo-pi. Ta Šusteršičeva besnost kaže, kako strašno ga je zadel poraz dne 23. aprila. Ne čudimo se temu! Mož je res mislil in je bil prepričan, da zmaga klerikalci pri obč. volitvah in, da dobi našo ubogo Ljubljano v svoje kremplje. V ta namen je bil prikriven novi obč. volilni red, to je dr. Šusteršič kot popolnoma gotovo stvar dopovedoval baronu Schwarzu, ministru Härdtlu in ministrskemu predsedniku Bienerthu. In vse se je izkazalo kot neresnično in dr. Šusteršič ni samo tepen, nego tudi blamiran. Povrh se pa zaveda, da bo poraz klerikalcev pri obč. volitvah ljubljanskih uplival na vse letošnje volitve na Kranjskem. Že zdaj je videti, kako se začenejo po celi deželi gibanja napredne sile, kako se povsod kažejo znaki novega življenja in to ga navdaja s strahom in z jezo in to vse skupaj je storilo, da se mu je na ženskem shodu zmešalo. Samo z motnim duševnim ravnotežjem se da spraviti ono totalno blazno razsajanje, s katerim se je dr. Šusteršič na ženskem shodu tako nesmrtno osmešil, da ga še njegovi najozrojši somišljeniki nič ne opravičujejo, nego le sodijo, da ni vedel kaj govori.

— Klerikalna stranka spušta sedaj vse strele svoje temne jeze na dr. Tavčarja. Kolikor so naplivali in nalili gnojnice na omenjenega moža, o tem pričunjejo vse številke »Slovenca« zadnjih dveh mesecev. Kolikor se je v teh številkah radi dr. Tavčarja napisalo najnesramnejših neresnic, vse to bo še čez stoletja glasno govorilo, kako je poučeni ta list zastopal načela katoliške vere v deželi. Vendar pa smo prepričani, da se dr. Tavčar za vse te napade prav čisto nič ne briga. Če vprašate dr. Šusteršiča, ki se časih dela, kakor bi mu prešedale podlosti »Slovenca«, sedaj zavije oči rekoč: »Slovenca« ni glasilo moje stranke, me torej nič ne briga, kar piše. — Ako se pa dr. Tavčar hoče glede našega lista postaviti na isto stališče, potem tulita Suklje in Šusteršič, kakor da sta ravnokar zbesnela. Dr. Tavčar pa vzlic temu odklanja vsako odgovornost radi ljubljanskih nun in to v vsakem oziru. Dr. Tavčarju nune ni- so ničesar storile, a tudi on tem nuna- m še nikdar ničesar žalega ni storil. Radi njega omenjene nune lahko volijo, kjer hočejo, in če se jim zljubi lahko še celo za vsako volitev agiti- rajo. Naravnost otroče pa je, kar pi- šejo klerikalci o dr. Tavčarjevem »županstvu«. Pooblaščenici smo izjavili, da se dr. Tavčar za županstvo čisto nič ne trga in da je že na mero- dajnem mestu izjavil, če žele višji krogi, da postane g. Ivan Štefe žu- pan ljubljanski, da jim ga privošči v božjem imenu. Sicer je nekoliko sme- šno, da bi nune diktirale Ljubljani župana, a če drugemu ni — radi dr. Tavčarja ga lahko diktirajo.

— Strah pred občinski volit- vami. Naš vladika dr. Jeglič Bona- ventura je prav dobro vedel, kakšno protislovno dejanje je izvršil s tem, da je prisilil v samostanu zaprte nune na javna volišča, ker jim je izvo- jeval papežovo dispenzo. Kakor poži- galce, ki dovršijo zločin pobege in se skrivajo v gozdech in neobljudenih krajih, tako je odpoval tudi naš najvišji dušni pastir iz Ljubljane, ker se je bal ljudske nevolje! Kakor je poročal njegov organ, se je napotil naš škof v Jeruzalem in v sveto de- želo sploh. Želimo mu da iz vsega sre- a srečno potovanje in pa da bi se v svet- ih krajih zavedal vseh onih krivic, ki jih je prizadel svojemu revnemu narodu ter naj bi se res skesan in spokorjen vrnil v nesrečno svojo do- movino. Fiat!

— Gospod dr. Papež, odvetnik v Ljubljani je dr. Tavčarju podal mo- zato besedo, da ni v nikaki zvezi s »Slovenčev« notico. »Dr. Tavčar v disciplinarni preiskavi. Radi tega obžalujemo vse napade na g. dr. Pa- peža, ter jih preključujemo.

— Fiat voluntas eius! V »Slo- venca«, št. 96. in 97. letos piše g. dr. L. listek z naslovom: »Nem hla- peec iz stare poljske zgodovine. Po- pisuje se zadnji nastop nadškofa Sta- nislava s poljskim močnim kra- ljem Boleslavom. — Nadškof je na- stopil proti svojem kralju in svo- jemu narodu sovražno, kajti kralj sam mu je zagrozil: »Osramotil si kraljevo visokost, zato moraš pogini- ti; to prisegam pri moji kroni in kraljestvu, jaz Boleslav kralj!« In jek ljudstva je bil: »Poginiti mora — smrt izdajci!« je klicalo sto glasov! Kako pa se dobro godi našim nara- dovom izdajcem, našim klerikalcem? Ali naj tudi naše ljudstvo ponavlja klic poljskih veljakov: »Poginiti morajo — smrt izdajcem!«

— Kulturno delovanje ljubljanskih Uršulink osvjetljuje naslednji spomin stare Ljubljankinje, ki je

hodila pred 65 leti k njim v šolo. Ta- krat je vihtela v njenem razredu čr- tatnik m. Miheja, velika huda žen- aka moškega obraza. Gorje pratom, po katerih je padel! Posebno piko je imela na dekletke iz krakovskega in trnovskega predmestja. Kričala je večkrat nad njimi: »Krakovske pre- sice, solato pojditte prodajat; kaj bo- ste v šolo hodile!«

— Kje je sodrga? To vprašanje stavimo na onega »kotitelja slavne sodrga« v Ljubljani, ki piše zadnje čase najbolj besne in sramoteče član- ke v škofovem glasilu »Slovenca«! Ali so sodrga oni pošteni, zavedni, nekateri tudi že osiveli značajni ljub- ljanski meščanje in vse časti in spo- štovanja vredne meščanke, ki so mir- no in dostojno vršili svojo narodno dolžnost ter z glasovnico v roki od- dali glas onim možem, koje smatrajo sposobnim za častna in brezplačna mesta v občinskem svetu — ali je pa sodrga ona 3000 glav broječa masa iz tukajšnje tobačne tovarne, katerih niti petina nima volilne pravice? Od- govorite na to!

— Iz brloga klerikalne mularije. Ob mestnih volitvah je ozmerjal kle- rikalec trnovski, ki nosi med somiš- leniki »mitro«, opravičenega volil- ca g. župnika Berceta z besedami: »Zavožen far!« Ta izrek je takoj li- kvidiral prisotni narodnjak s tako simpatično zausuico, da je birmance lahko da fotografirali. Mi ta čin kle- rikalne mularije samo registriramo.

— Z unioškega shoda. Neka priletna in vseskozi pošena ženska, ki ne zna ne brati ne pisati, nam je pripovedovala: »Ko sem zadnji čet- rti prišla po svojih opravkih v Ljub- ljano, me je sestrična, pri kateri sem prenočila, spravila zvečer v Union na »katoliški« shod. Mislila sem, da bom čula kako lepo pridigo. Kako pa se začudim, ko se prikaže na odru človek, ki je po mojem mnenju pri- drvel naravnost iz gostilne in tako grdo kričal in obispal neke ljudi, ki pa jih ni bilo notri, s tako ostudni- mi in grdimi priimki, da me je sram te psovke pred vami ponoviti. Ženske pa, ki so bile iz neznanih vzrokov silno razburjene, so ploskale, vpi- vale, vpile živijo ter se sploh obnašale kakor bi znorele. Jej, jej, potem pa pravijo, da so ti ljudje »katoliški«. Brez komentarja.

— Kako klerikalci ljudstvo de- moralizirajo. Včeraj popoldne se je na Turjaškem trgu zgodil velekarak- terističen prizorček. Srečali sta se dve služkinji. Prva je rekla, da gre v cerkev. Tedaj pa se je druga na svo- moč začudila in je vzkliznila: »Kaj boš v cerkev hodila, saj so volitve že končane.« Tako daleč so torej pri- pravili klerikalci preproste ljudi, da jim je cerkev in molitev samo še pri- pomoček za volitve. V cerkev hodijo le zaradi volitev in zaradi ničesar drugega. To bo seveda obrodilo prav primerne sadove!

— Poset srbskih profesorjev v Ljubljani. V soboto popoldne so srbski profesorji, razdeljeni v več od- delkov, prisostvovali pouku na I. in II. državni gimnaziji, na učiteljskih in mestnem dekliškem liceju. Na vseh zavodih so jih sprejeli ravnatelji ter jih iskreno pozdravili. Kolikor smo informirani, so se srbski profesorji zelo pohvalno izrazili o naših učnih zavodih in pedagoških sposobnostih učnih naših moči. Po hospitaciji so si srbski gostje ogledali deželni muzej, ki jim je tako po svoji lepi ureditvi, kakor zlasti po bogastvu krasnih zbirk izredno ugajal in imponiral. Iz muzeja so se napotili v »Narodni dom«, kjer jih je zlasti zanimala ure- ditev sokolske telovadnice in pisarna naše šolske družbe. Popoldne ob 1. je bil na čast srbskim gostom banket v veliki dvorani hotela »Tivoli«. Med banketom je igrala godba »Slovenske Filharmonije«. Pripominjamo da so se banketa tudi udeležili: dr. Lovro Požar, ravnatelj I. državne gimna- zije, dr. Janko Bezjak, ravnatelj II. državne gimnazije, in J. Ma- cher, ravnatelj mestnega dekliškega liceja. Kolo napitnic je otvoril pred- sednik dr. Fran Ilešič, ki je v iskrenih besedah pozdravil srbske goste ter proslavil hrvaško - srbsko - slovensko kulturno vzajemnost. Profesor dr. Stefanović je v imenu srbskih profesorjev v vznese- nem govoru napil slovenskim tovari- šem. Predsednik »Glasbene Matice« dr. Vladimir Ravnihar je na- glašal veliko važnost vzajemnega kulturnega dela ter nazdravil srbskim profesorjem kot pravim kul- turnim pionirjem. Ravnatelj I. gim- nazije v Belgradu, Sava Antonović je proslavil Slovence kot mar- livne delavce na kulturnem polju ter napil slovenskemu narodu. Tvor- ničar Dragotin Hribar je izre- kel željo, naj bi profesorji pri vzgoji mladine skrbeli tudi za gospodarsko izobrazbo, ki je predpogoj vsakega uspešnega razvoja. Profesor Mil- voj Popović, bivši načelnik mini- strstva prosvete, je naglašal, da bodo srbski profesorji ponesli najlepše spomine na Ljubljano in Slovence domov v Srbijo ter v imenu svojih tovarišev povabil slovenske profes-

je, da posetijo Belgrad ter se na lieu mesta pouče o srbskih kulturnih raz- merah in napravah. Profesor Josip Wester je analiziral kulturne stike med Slovenci in Srbi, počenši od Kopitarja in Vuka Karadžića pa do današnjih dni ter nazdravil sloven- sko - srbskemu bratstvu. Tajnik dru- štva srbskih profesorjev dr. Ko- stić je slavil Slovence kot velekul- turen narod ter se v imenu svojih to- varišev zahvaljeval na bratskem sprejemu in gostoljubnosti s strani slovenskih profesorjev. Urednik Pu- stoslemšek je naglašal, da je zblizanje slovenskih narodov na jugu mogoče edino na kulturnem polju, pri čemer pa mora biti izločena vsa- ka politika, ter nazdravil srbskim profesorjem kot delavcem na kulturnem poprišču. Po končanem banketu so se srbski gostje v spremstvu svo- jih slovenskih tovarišev napotili na Rožnik, kjer se niso mogli dovolj na- diviti prekrasnemu razgledu na ljub- ljansko polje in na snežne vrhove Karavank in Savinskih Alp. Ob 8. zvečer je bil v hotelu »Tivoli« poslo- vilni prijateljski sestanek, pri kate- rem je svirala godba »Slovenske Filharmonije«. Tega sestanka se je ude- ležil tudi gosp. deželni poslanec in deželni odbornik dr. Ivan Tav- čar z gospo soprogo. Poleg godbe je skrbel za zabavo kvartet gosp. prof. dr. Rozine. V imenu srbskih profes- sorjev je govoril Jarema Živa- novič, ki je naglašal potrebo kul- turne vzajemnosti srbsko - slovenske ter v slovo izrekel nado, da se bodo započeti stiki med srbskimi in slo- venskimi profesorji poglobili in oja- čili na korist enokrvnih narodov slo- venskega in srbskega. V imenu slo- venskih profesorjev se je od srbskih gostov poslovil dr. Ilešič, ključ- jim: na skorajšnje svidenje. Srbski gostje so se včeraj zjutraj ob pol 6. odpeljali z brzovlakom v Postojno, da si ogledajo slovečo Postojnsko ja- mo. Na kolodvoru so se poslovili od njih predsednik »Društva slovenskih profesorjev« dr. Žmavc, dr. Ilešič in več ostalih slovenskih profesorjev. Iz Postojne so se srbski profesorji od- peljali na Reko, odkoder se narav- nost vrnejo v svojo domovino. Nade- jamo se, da poneso najlepše spomine na ure, prežite na Slovenskem, da si jih ob skromnih naših razmerah ni- smo mogli sprejeti tako, kakor bi mi radi, in kakor bi oni kot zaslužni pi- jonirji kulture zaslužili.

— Jurjevanje na ljubljanskem gradu. Stara, pozabljenju iztrgana navada Ljubljancanov, je tudi včeraj privabila na tisoče in tisoče občin- stva na stari naš ljubljanski grad. Sv. Peter, ki je takrat pogledal sko- zi nebeško linico na Ljubljano, se je sicer parkrat zasolil, ko je videl za- vist in jezo v srcu naših klerikalcev, sv. Juri pa ga je najbrže potolažil. »Saj ne vedo, kaj delajo,« mu je re- kel in ga potkal po rami. »Moje Ljubljance tako za nore imeti,« se je oglasil sv. Peter, »to pa vendar ne gre. Bom jim že pokazal tem kle- rikalcem! Kar pride sem gori v nebe- sa, so sami kranjski liberalci in ko- liko težkih bremen nosijo, skoro kakor mučeniki za Neronovih časov, kleri- kalcev pa skoro nič ni. Ne vem, ali se je smrt zmotila, ali pa klerikalne vrste ne umirajo odkar imajo dr. Zajca v bolnišnici. Ta dr. Zajc mi je zadnjič vse moje nebeške buklice zmešal. Poročal mi je, da v Ljubljani ljudje mro kar po odstotkih. Pogledal sem potem skozi lino, pa sem videl, da me je hotel samo nafariati. Ne boš! sem si mislil in mu vrzel par kapel nebeške vode na nos v dvojno svarilo in znamenje.« Le tem kranj- skim klerikalcem nič ne verjemi,« ga je tolažil sv. Juri. »Arhangel nadpo- štar mi je pravil zadnjič, koliko kle- rikalnih popravkov mora vsak dan pošiljati v naše »Nebeške novice«, ki jih urejuje tisti trpin, ki ga nam je »Slovenski Narod« poslal sem gor.« In sv. Peter je odprl drugič lino in je obesil solnce ven, da razveseli Ljub- ljance. Ko pa je odzvonilo v nebe- siah Ave Marijo, pa je prijel luno za dva roglja in par zvezd je posejal po usnetem nebu. Spodaj pa so se Ljub- ljancani veseli vračali iz jurjevanja, ki je, kakor vsako leto, tako brez dvoma tudi letos vrglo lep dobiček naši šolski družbi v veliko zadovolj- nost naših požrtvovalnih dam, ki so neumorno stregle po neštevilnih šo- torih. Veselo razpoloženo je vrvelo po dvorišču in po nekdanjih delavni- ceh za jetnike in ob zvoku kranjske naštimanih harmonik so se vrteli mladi pari. Sv. Petru in sv. Jurju pa smo poslali brežično brzovarno za- hvalo, da sta bila tako liberalna in se veselila z nami liberalci.

— Aviatik Lettici, ki pride v kratkem v Ljubljano, je v soboto zve- čer priredil polet v Gorici. Navzlec močnemu vetru je dvakrat uspešno letel po vezbališču. Navzočni so bili zastopniki vseh oblastev in mnogo občinstva.

— Uporaba državnih organov in uradov za vodne zadržke. V posebnem slučaju je neko okrajno glavar- stvo, ne da bi si poprej isprosil do- voljenja višjega oblastva, na znanje

vzelo in s tem odobrilo pravila vodne zadržke, ki so obsegala določila o uporabi državnih organov in uradov za opravljanje poslov vodovodne za- druge. Ker se državnih organi in ura- di samo po pravilih ne morejo pozna- ti v sodelovanju pri poslovanju vod- ne zadržke, je tako postopanje nedo- pustno, zlasti ker s tem postanejo dr- žavnim organom in uradom precej znatni posli in stroški. Po zaslišanju udeleženi osrednji oblasti je c. kr. poljedelsko ministristvo z razpi- som z dne 10. decembra 1910, št. 24.330 ukazalo deželni oblastvom, naj obvestijo c. kr. okrajna glavar- stva v nadaljnje ravnanje, da se sme- jo pravila vodnih zadržk, ki obsega- jo uporabo državnih organov, ura- dov in blagajen, vzeti na znanje in tako odobriti samo tedaj, kadar se v pravila sprejme pristavek: »Uporaba državnih organov, uradov in bla- gajen, ki jo določujejo ta pravila, je odvisna od potrditve pristojnega višjega oblastva; ta pritrditev se sme vsak čas preklicati, ako uporaba dr- žavnih organov, uradov in blagaj- ni izrečno predpisana z zakonitim določilom.« Predstojno višje oblastvo pa da dovoljenje samo takrat, kadar dotična pravila obsegajo tudi določil- lo, da vodna zadržga povrne vse stro- ške, ki nastanejo iz uporabe držav- nih organov, uradov in blagajen.

— Pri današnjem naboru je bi- lo izmed 166 nabornikov potrjenih k vojakom 41, 8 pa je bilo določenih za vojaško bolnišnico.

— Poroka. V Kolinu se je poročil g. Fran Radešček, uradnik Koli- nske tovarne kavnih primesi z gđ. Mařenko Rejnovo iz Kolina. Bilo srečno!

— Matej Rihar, dekan v Šmartnem pri Litiji, brez koncesije trgovca z zliandro, superfosfatom, koruzo, otro- bi, krompirjem, cementom ter pra- darski doktor in oberpolica je oprav- ljal na veliko soboto poseben posel. Večkrat je že preganjal mirne šmar- tinske fante po trgu ter jih pital z barabami in smrkovci in podil druge okoli cerkve. Tudi omenjeni dan je nahnul nekega premogarja, ki je doma iz Kostrevnice. Ali naletel ni na pravega. Vsi fantje pač niso toli- ko potrpežljivi in omikani kot so šmartinski. Riharju se zna končno pripetiti kakor se mu je svoj čas v Sentvidu pri Zatični. Sicer je pa teh burk, ki jih nganjata on in dični žu- pan Hostnik že zadosti. Vsaka stvar ima svoje meje!

— Iz Mokronoga. Trg Mokronog, ki je v naprednih rokah, tudi resno napreduje. Dobili smo pretečeno leto nove moderne vodnjake, letos pa se postavljajo v drevoredu pred farno cerkvijo moderne klopi, katere lahko konkurirajo z vsakim mestom. Pred sodnijo se namerava napraviti mal park s klopki za tuje iz okolice in domačine. Pobožne žene so nabirale denar za majniški oltar ter »nafahta- le« približno 700 K. Župnik Bukowitz bo torej ozaljšal z nabrano vsoto tu- di majniški oltar. Vse je torej na tek- mi za napredek in olepsavo, kar je vse časti vredno in pohvalno. Edino, kar kazi naš trg, je to, da leži okoli cerkve in na trškem svetu obilo cerkvenih plošč od tlaka, kamenje in drugi odpadki, kamor jih je dal od- peljati še lansko leto župnik Buko- witz. Ta stari tlak, ki je opljuvan od raznih bolnih ljudi, se sedaj vsak dan pari na solnce ter zaljša trg, katere- ga župnik niti vprašal ni za dovolje- nje. Ako je to v olepsavo trga ali pa v zdravstvenih ozirih primerno, o tem naj sodijo pristojne oblasti in napredni trg Mokronog.

— Iz Bele Krajine. Olike »Ču- kov«. Vzgoja, ki jo uživajo kmetjski fantje v klerikalnih organizacijah, rodi od dne do dne boljše sadove in pošten človek kmalu ne bo varen na cesti niti doma pred klerikalno vzgo- jeno bando »Čukov«. Telovadni odsek belokranjskega »Sokola« v Gradcu tako vrlo napreduje, da je veselje vi- deti krepke fante, ki so lahko za vz- gled vsakemu Sokolu. Zaraditve je postal ta odsek klerikalcem trn v peti in ker mu drugače ne morejo škoditi, so se lotili prav barabskega dela, ki je vreden klerikalne čunkari- je. Pred enim letom so ukradli »Ču- ki« temu odseku skoraj čisto nov drog, potem so napadli s poleni in ka- menjem nekaj Sokolov, ki so se vra- čali iz sokolskega zleta in pred do- brim tednom so storili še bolj juna- ški čin s tem, da so raztrgali Soko- lom več telovadnih oblek, nekaj jih pa ukradli. Upamo, da to podlo, niz- kotno delovanje tatovskih »Čukov« vrlih Sokolov pri njih delu in na- predku ne bo oviralo, ker na tako bando se noben pošten človek ne mo- re ozirati.

Ob državnih čisti v Metliki so od- prli pred letom kanal v svrhu čišče- nja. Ko je bilo delo gotovo, smo upa- li, da bodo zopet napravili vse, kakor je bilo prej, toda tu se ni čisto nič zgodilo in še vse leži tako razkopano, kakor takrat. Ta brezbriznost, s ka- tero gotovi odgovorni faktorji pri državnih čisti nastopajo, presega že vse meje in treba bo enkrat isprogo- voriti v tem oziru odločno besedo.

Pri mestni poltelji ljubljanski je oddati še 5 mest začasnih policijskih stražnikov, kateri se v predpisani do- bi nastavijo stalno. Oziralo se bo le na one inteligentne mladeniče, ki imajo za ta stan veselje in ki so bili pri vojakih šarži. Tudi je razpisa- nih 5 mest stalnih policijskih straž- nikov. Prošnje je vlagati takoj.

Nesreča. Ko so danes popoldne podirali ob Fran Josipovi cesti zid starega vojaškega preskrbovališča, se je pri vratih podrl zid, katerega je izpodkopaval 43letni prisiljenec Al- fred Rom, rodom iz Dunaja. Ko se je začel obok podirati, so drugi delavci zaupili, naj se umakne. Rom je sko- čil mesto na cesto, na dvorišče, med tem pa je že padel obok, ga vjel in na levi nogi tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepelja- ti v hišno bolnišnico.

Po prijateljsko. Snoči sta se v neki gostilni v Kolodvorski ulici sprla delavca Mile Stakič in Nikola Čutič, oba rodom iz Perušiča ter si napolosko skočila v lase. Najprvo sta se le praskala, potem sta pa pogra- bila vsak za svoj vrček ter se začela z njima prav prijateljsko obdelavati. Pri tem je Stakič Čutiča tako udaril po glavi, da mu je prizadejal veliko rano. Sam je pa le nekoliko opraskan po vratu. Poklicani stražnik je oba aretiral.

S ceste. Ko sta v soboto peljala na Plovec oče in sin po javni poti voziček, je iz neke hiše prirentačil nek posestnik ter jima začel z lopato groziti, da jima poseka glave. Ker sta se ustrašila, sta voziček pustila in zbežala.

Karambol. Včeraj popoldne sta Pred škofijo nasproti pripeljala dva kolesarja ter trčila skupaj s tako si- lo, da sta oba padla s koles, ne da bi se bila kaj poškodovala. Eden ima pri kolesu 20 K škode.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Elizabeta Kadune je izgubila pumpaduro z ročnim delom. — Pla- čilni natakar Makso Jäger je izgubil žepno tula - uro z enim pokrovom - vredno 16 K. — Stanislava Serjak šolska učenka je našla malo črno de- narico z manjšo vsoto denarja. — Branjevka Ana Česen je našla ban- kovec za 10 K. — Kuharica Jerica Jerebova je izgubila črn dežnik. — Mizarski vajenec Ernst Teuerschuh je našel žepno uro. — Marija Per- schetova je našla denarnico z manj- šo vsoto denarja.

Slovenska Filharmonija koncer- tira jutri, 2. maja v hotelu »Južni kolodvor«, Kolodvorska ulica št. 43.

Imenik za državnozborske volitve

je na vpogled v posvetovalnici na magistratu in v tajništvu narodno- napredne stranke v Wolfovi ulici 10. I. Ker je bilo že pri zadnjih občinskih volitvah izpuščenih mnogo volilnih upravičencev, opozarjamo naše somišljenike, da se prepričajo, če so v imeniku.

Društvena naznanila.

Društvo inženirjev v Ljubljani vabi na svoj ustanovni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 7. maja t. l. v gornji dvorani hotela Union. Zače- tek ob 10. popoldne. Dnevni red: po- ročilo pripravljalnega odbora, volit- tev odbora in društvenega sode in slučajnosti.

Društva v pospeševanje obde- lovanja ljubljanskega barja odbor zbor bo v četrtek, 4. majnika t. l. ob 10. popoldne v dvorani hotela »Iliri- ja«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 22. Občni zbor »Planinskega dru- štva«. V soboto zvečer se je vršil v restavraciji v »Narodnem domu« občni zbor »Planinskega društva«, katerega se je udeležilo poleg ljub- ljanskih članov tudi lepo število zu- nanjih članov podružnice. Poročal je o društvenem delovanju predsednik gosp. dr. Tominešek ter opozoril zlasti na to, da skuša »Nemški planinsko društvo« speljati pota od naših koč v stran, tako tudi od naših največjih gorskih postojank. Iz blagajnikovega poročila posnamemo sledeče: Kon- cem leta 1910 je imelo skupno dru- štvo 3172 članov, in sicer osrednje društvo 1034 — za 58 več, kakor prejšnje leto — in 19 podružnic sku- paj 2138 — za 12 več, kakor prejšnje leto. Skupno število članov se je te- daj pomnožilo za 70 članov. Tudi to leto je društvu bridka smrt vzela več sotrudnikov, in sicer: Svoboda Kar- la, člana osrednjega društva in na- čelnika podružnice v Idriji ter Miho Uršiča, gorskega vodnika za Savinjs- ke planine. Ustanovila se je nova podružnica v Gorici, ki ima lepo šte- vilo članov. »Planinski ples« je sijaj- no uspel, kakor prejšnji in dal lep dobiček. Zaznamovalo se je več po- tovin in steza nanovo in opremilo s tablicami, uvedle so se pri tem kovi- nasti table z zvočnimi napisi; mno-

Dama ki ji je kaj leželo na zdravem negovanju kože, zlasti ki hoče odpraviti pege kakor tudi dobiti in ohraniti nežno mehko kožo se umiva le z 491 lilijinim mlečnim milom s konjickom (Znamka lesen konjček). in trgovinah s parfumi, Bergmann in Komp., Berlin a. L.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dal-

Kuč 233
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.50.
Br. Novakovič, Ljubljana.

ZVEZDNA TKANINA
z znamko repate zvezde je najboljše blago za obleke in perilo.
402

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri 4220
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

1500
Ljubljanske
Benetke
so zopet odprte.

Dve stanovanji
v I. nadstr. s 3 oziroma 4 sobami in pritliklami se oddajo s 1. avg. t. l. na Kongresnem trgu št. 3.
Istotam je oddati tudi večji
lokal
Natančneje pri hišnici. 1568

Službe išče
izobražen tehnik
kot poslovodja — ali za prvega polirja, — končno za stavbnega tehnika 1546
pri večjem stavbnem podjetju ali stavbniku in sicer najraje na deželi, bodisi na Kranjskem, Sp. Koroškem ali kje v Bosni. — Prosilec boljše stavbinske šole je zmožen slovensčine, nemščine in italijanščine v govoru in pisavi. Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „resen A. Z. 270“.

Zbirka avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudo delstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.
V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Tolmin! Tolmin!
Proda se velika
hiša in zemljišče,
pripravno za vsako obrt. 1507
Natančneje se izve pri lastniku
B. Šorli v Gorici, ulica Usina 12.

Poletno stanovanje
(vila z vrtom)
3—4 sobe, kuhinjo, kopalno sobo, sobo za služkinjo na periferiji ali v obližju Ljubljane
se išče od maja naprej.
Ponudbe pod „Poletno stanovanje“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Na Jesenicah, Gorenjsko
se radi preselitve da v najem
opremljen lokal
kjer je že več let vpeljana trgovina, s skladiščem oziroma stanovanjem ali meblirano sobo na najugodnejšem prostoru in v bližini kolodvora. — Gospodom sotrudnikom ali samostojni izvežbani prodajalki se nudi dobra prilika zagotovljene eksistence. Natančneje podatke se izve pri Anton Hafnerju, Škofja Loka, Glavni trg. 1483

Trgovski pomočnik
in 1549
prodajalka
dobro izurjena mešane stroke, zmožna slovenskega in nemškega jezika, ter
učenec
z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejmejo v trgovini mešanega blaga
Ivan Šeleker, Šmartno pri Litiji.

V obratu stoječa 1503
30 konjskih sil močna
naprava na sesalni plin
se poleti proda.
Ogleda se lahko v tiskarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 20.

Hotel
Tratnik
„Zlata kaplja“
Ljubljani 1913
Sv. Petra cesta št. 27
v bližini kolodvora.
„Lepe zračne sobe.“
Priznana fina kuhinja.
Izborne pljače.
Nizke cene.
Lepi restavracijski prostori.

Stanovanja
s 3, 4 ali 5 sobami — kopalje, električno razsvetljavo, se oddajo za avgustov termin.
Polizve se: Poljanska cesta 22, pritličje d.
Specijalna trgovina
! z izbranimi parfumi !
! in rokavicami !
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.
667 Za obila naročila se priporoča
OTILIJA BRAČKO.

Zádejte Polo vplech.
láhvích jen se zák. ochr úsporným ústrojím kapkovým.

všude k dostání
Zádejte vzorkové láhvičky zdarma.

Narodna knjigarna
v Ljubljani
priporoča naslednja dela:

Adrejev Levstik: Rdeči smeh	broš.	vez.
Asker: Izlet v Carigrad	K 1.40,	2.40
» Prešernov album	» 2.40	
Beg: Ustoličenje koroških vojvod	» 30	
» Slovensko nemška meja na Koroškem	» 1.40,	2.40
» Narodni kataster Koroške	» 60	
Beneš - Šumarsky: Brodkovski odvetnik	» 1.50,	2.50
Bojan: Doktor Holman	» 50	
Burnett: Mali lord	» 1.60,	2.60
Canavar: Aleš iz Razora	» 1.50,	2.50
* Casnikarstvo in naši časniki	» 80	
Cech Svatoptuk: Med knjigami in ljudmi	» 50	
Erjavec-Sajovic: V naravi	» 1.20,	1.70
Halley: Dnevnik	» 60	
Jurčič: Zbrani spisi I.—XI.	» 1.20,	2.20
Jelinek: Ukrajinske dume	» 30	
Lah: Vaška kronika	» 1.70,	2.70
Lapič: Strahovalci dveh kron I. II. a	» 1.—,	2.—
* Ljubezen in junastva strahopetnega prapercaka	» 80,	1.60
Murnik: Najhujši sovražniki	» 60	
Oblak: Stara devica	» 60,	1.60
* Razne pripovedi	» 80	
Remec: Ljubezen Končanove Klare	» 1.50,	2.50
» Premaganci	» 60,	1.60
» V študentovskih ulicah	» 1.50,	2.50
* Zadnji rodovine Benalja	» 1.50,	2.50
Rušic: Mina	» 1.20,	2.—
Senčur: Čez trnje do sreče	» 1.20,	2.20
Šepetarec: Zaljubljeni kapucin	» 1.—,	1.80
* Štiri ruske slike	» 60,	1.60
Theuriet: Undina	» 90	
Trstenjak: Slovensko gledališče	» 2.—	
Veseli: Libera nos a malo	» 1.40,	2.20
Zarnik: Zbrani spisi	» 1.—	
Zun: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu	» 3.—	

Majhna hišica
obstoječa iz ene sobe, predsobe in kuhinje, se za poletne mesece odda na Laverol. Vprašati ravnotam. 1570

Proda se
hiša z vrtom in njivo
ob glavni cesti v Mengšu stev. 63. V hiši je bila že mnogo let gostilna in je pripravna tudi za kako drugo obrt. 1555
Natančna pojasnila daje lastnica, M. Zabačnik tu, Sv. Petra cesta št. 24.

„Adrija“.
Drogerija in fotomanufaktura.
Oblastveno dovoljena 2798
prodaja domačih zdravilnih zelišč ter strupov za lovske in tehnične namene.
B. Čvančara
v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5
priporoča svojo izbrano zalogo
čaja, ruma, konjaka, raznih esenc za izdelovanje ruma in likerjev, redilnih sredstev za žilino, kemikalij in priprav za kemične laboratorije. Fotografskih potrebščin in aparatov.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto. Temna delavnica na razpolago.

Kazensko-pravdni red
z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodatnim
zvršitvenim propisom
in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajocihmi.
Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.
Narodna knjigarna v Ljubljani.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1910.
Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7-04 zjutraj. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-25 zjutraj. Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 dopoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linz, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.
11-40 dopoldne. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
1-32 popoldne. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
3-30 popoldne. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
6-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, j. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.
7-40 zvečer. Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.
Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).
7-28 zjutraj. Osební vlaki: v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešanec v Kamnik.
7-35 zvečer. Mešanec v Kamnik.
11- ponoči. Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Proda se v Metliki 1569
hiša
z gostilniško koncesijo vred.
Lepa prilika sedaj, ker se bo v kratkem zidala železnica. Ponudbe v teku 8 dni na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Spreten 1565
provizijski zastopnik
za Ljubljano in okolico dobro uveden pri trgovcih z drogerijskim in kolonialnim blagom se sprejme pri zmožni tvornici izdelkov za lovljenje muh. — Ponudbe pod „K. B. 10“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda“.

Prav dobro dolensko rdeče 1566
-vino-
proda
Fran Zesser v Krškem.

Kavarna LEON
na Starem trgu št. 30
„je kakor navadno“
vso noč odprta.
Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Krompir
veleprima, najboljše kakovosti, rumenomesnat 1447
semenski in jedilni
odda po nizki ceni v vsaki množini tvrdka
Iv. A. Hartmann nasl.
Avg. Tomažič v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Delniška glavica K 5.000.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Rezervni fond 610.000 Kren.
Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 % Kapuje in prodaja srebrne in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Nizke cene!

Novosti manufakturnega in modnega blaga!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Štritarjeva ulica 4.

Vzorec zavarovan.

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom prve dni maja meseca otvorila na Tržaški cesti št. 13, nasproti c. kr. tobačne tovarne **manufakturno trgovino pri jelenu.**

Založila bom trgovino z najboljšim blagom vseh vrst in se priporočam, zagotavljam joč najtočnejšo postrežbo, za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Marija Hirschmann.

Ljubljana, dne 1. maja 1911.

Optični zavod z električnim obratom.

Prvi slovenski izprašani

optik in strokovnjak
Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Oblastveno avtorizirani in sodno zapriseženi

ingenieur Ig. Stembov

Ljubljana, Šubičeva ulica št. 5.

prevzema stavbna vodstva, oddaja strokovna mnenja, izvršuje vse v stavbno stroko spadajoče načrte, kakor n. pr. za visoke stavbe, vodovode, kanalizacije, regulacije, parcelacije itd.

957

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri **Fr. Čudnu**, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

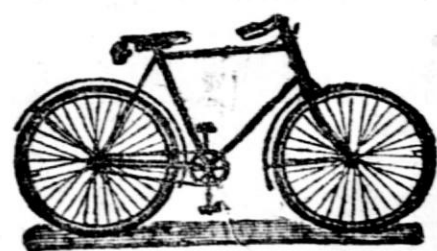
Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

918

Geniki zastoj in poštne preste.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najtinejših

cilindrov,

klobukov,

slamnikov in čepic.

Blago ceno in solidno.

KUNC-ove obleke

:-: so nedosežne glede :-:
oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon št. 291.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,

komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na **pisalne stroje**

vseh sistemov

po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.